Skrifter utgivna av Svenska Litteratursällskapet. 1.

SAMLAREN

TIDSKRIFT FÖR SVENSK
LITTERATURHISTORISK
FORSKNING

Ny följd. Årgång 8

1927

UPPSALA 1927—28

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET

Detta verk har digitaliserats. Bilderna av den tryckta texten har tolkats maskinellt (OCR-tolkats) för att skapa en sökbar text som ligger osynlig bakom bilden. Den maskinellt tolkade texten kan innehålla fel.

UPPSALA 1927—28
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

TVÅ SVENSKA BRÖLLOPSDIKTER AV JONAS RUGMAN

AV

GOTTFRID KALLSTENIUS

Som bekant vistades i Uppsala på 1660- och 1670-talen en isländare Jonas Rugman[1], som på resa från sin hemö till Köpenhamn för att där fortsätta de genom relegation från skolan i Hólar avbrutna studierna strax i början av Karl X Gustavs andra danska krig tillsammans med fartyget kapades och fördes till Göteborg (hösten 1658), men där av Per Brahe d. y. omhändertogs och skickades först till Visingsborg och därefter till Uppsala. Den 23-årige isländaren — han var född den 1 januari 1636[2] — mottogs i Uppsala med öppna armar som ett levande lexikon i »lingua antiqua gothica», och han blev en oumbärlig medhjälpare åt de nordiska antikviteternas målsmän i lärdomsstaden, framför allt åt Olof Verelius. Efter krigets slut skickades han med statsanslag vid olika tillfällen till Island och Köpenhamn på jakt efter handskrifter, men större delen av det insamlade råkade till följd av dåtidens egendomliga begrepp om redovisningsskyldighet hamna i privat ägo, hos Olof Rudbeck d. ä., Verelius, dennes styvson Jakob Istmenius (sedermera adlad Reenhielm)[3] och Andreas Giöding[4], och har till stor del gått till spillo. Då Antikvitetskollegiet inrättats, anställdes

[1] Isländarna skriva vanligen hans namn JÓN RÚGMANN. Själv skrev han sitt förnamn JONAS och tillnamnet ömsevis med enkelt och dubbelt *n*, mest det förra, och utan accenttecken.

[2] OLOF RUDBECK D. Ä:S *rektorsprogram* 5 aug. 1679 med inbjudan till Rugmans begravning. — D:r RAGNAR EKHOLM har fäst min uppmärksamhet på detta dokument.

[3] GÖDEL: *Fornnorsk-isländsk litteratur i Sverige* I, s. 121—169.

[4] GRAPE: *Nord. tidskr. f. bok- och biblioteksväsen* I, s. 215 not 3.

Rugman jämte Samuel Columbus och Abraham Tornæus som ett slags amanuens med avlöning i form av dubbelt stipendium[1] och utförde för dess räkning ett betydligt arbete med avskrifter och översättningar. Dessutom livnärde han sig som en föga ansedd advokat.[2] Han trädde i äktenskap den 12 juli 1671 med Brigitta Bringia, dotter till prof. M. Bringius, men dog redan den 24 juli 1679, efterlämnande en späd son.[3]

Från trycket utgav han »Greinir or þeim gaumlu Laugum» 1667 (en samling lagcitat ur olika västnordiska källor), »Norlandz Krönika» 1670 (en översättning av de norska kungasagorna) och »Mono-Syllaba Is-landica» 1676 (ett glossarium av ung. 1,600 ord) samt dessutom några isländska och latinska tillfällighetsdikter.[4]

Vid genombläddrande av Uppsala universitetsbiblioteks personaltryck från 1660- och 1670-talen i oktober 1926 påträffade jag två svenska bröllopsdikter, en till J. Istmenius och en till A. Giöding, som genast slogo mig såsom med stor sannolikhet författade av Rugman.

Av bröllopsdikten till Istmenius känner jag 2 ex. Det ena, tillhörigt K. B. och där befinnande sig i sammelbandet A 4° 11 under »Verser m. m. till och öfver enskilda», är alldeles oskadat; det kallas här *s*. Det andra, bland personaltrycket på U. B. (här kallat *u*), är något skadat: tvärs igenom alla fyra bladen går ett hål, som skadat eller utplånat vissa bokstäver, på titelsidan r i Mär, på s. 2 en del av n och hela g i ordning v. 23, på s. 3 större delen av a i wåra och en del av g i gambla v. 61, på s. 5 större delen av c och hela h i det första och v. 135, på s. 7 nedre hälften av in i min v. 209; på s. 4, 6 och 8 faller hålet utanför den tryckta texten.

Av bröllopsdikten till Giöding känner jag likaledes 2 ex. Det ena, här kallat *R*, tillhör Förste Intendenten i K. Generalpoststyrelsen Friherre Johannes Rudbeck, och det andra, här kallat *U*, tillhör U. B:s personaltryck. Båda äro fullständiga och oskadade, men trycket i *U* är i regel klarare.

Här lämnas avtryck av de båda dikterna, med rättelser av några tryckfel, varvid originaltryckens former anges i noter, och med av mig tillagd numrering av verserna i den förra dikten.

---

[1] R. Ekholm: *Samuel Columbus* s. 22.
[2] Framgår av bevarade *domböcker i Uppsala landsarkiv*.
[3] Se föreg. s. not 2.
[4] Se min uppsats »*Tre isländska dikter av Jonas Rugman*» i *Språkvetenskapliga sällskapets förhandlingar* 1925—1927 (Upps. Univ:s årsskrift).

Gaman-liod

Öfwer

Den Edle och Ehreborne Herren

H. JAKOP ISTMENIUS

Til Broby

Brudgumme;

Sampt

Den Edle och Ehrborne Jungfru

J. ANNA BÖLLJA

Til Brunna och Thåby

Brud;

När deras Hedersdag i mycket Förnämme och Hederlige Personers närwarelse på Brunna Herregård den 16 Aprilis Anno 1669, begicks;

Samman-fattade

The Edle och Ehreborne Brudfolken

til en wälmenet tienst

af

J. R.

(s. 2.) Båtzman om Winden talar / och om Tiurarna Ploogmän:
Opräknar såren Stridzman / och födrena Heerden,

ALl / deße här iag kan med en Frijare fögliga likna;
Med denna Siäl: att iag seer hwad een Båtzman behöfwer til farten /
Först skall han hafwa sig skeepp / det då starkt är och nytt vthaff ämne /
Der til en master och segl / nya takel och tog[1] och en Julla

[1] o är upp-och-ned-vänt.

5. Flagga; der aff man i hafwet må see hwad han är för en Landzman
Stric som håller med redliga pumpo och speel vnder lifting /
Anckar der til det som godt är med dichtiga Stränger och kabbler
Sedan the waror som Penningar kosta i fremmande Länder
Och om der tullas och hönsas så måtte wäl Pungen ey toom blij:
10. Mannen den styrer bör och wara med / den der wägen vthwijsar.
När han nu börjer sin fart / wil han trygger til hampn gå så måstan
Specka och maka och smörja att smelt faller beeket i suden;
Så är han säker för dropp och för lääk vti hwa=handa nödfall;
Styra för wåg och för wind / taga lofwan och mersan och drifning:
15. Kommer ock sidst oppå önskader ort / tager frackt / drager hemåt
Lefwer aff winst / föder Koo / giöder Soo / sätter Häst vppå stalle.
Båtzman en frijare kallas och är och thet billiga nämnes.
Den der i Kiärlekens Haf / äger wäg / hafwer öde för Styrman /
Den vti ställe för Skepp gård och[1] grund / hws och Jord bör at äga
20. Eller i stället för gård bör en redliga tiensto förwalta
Sedan för master och segl / de då Skepet å fartena drifwa
Achtsamma / wakande / nöchtra nog granna och spakwijsa oppsyn
Med hwad han hafwer och äger. För Styret en richtigan ordning
Vti sin lefnad / sin handel / och wäsen der effter regera.
25. Hanskar skall ändtligen och wara med; ty en gilliare tomhändt
Tager sig ynckelig fram / blifwer spottad och hädder ock gabbat.
Derföre måstan laga så altid är mynt vthi pungen.
Takell och tåg som att löst giöra fast / äro[2] wänner och fränder;
Hwilka för allhanda irrande hwirflar de suden anstöta
30. Mitt vthi farten / när hogen och sinnet sig wrijder tillbakas /
Sträfwa de mot / säya stå. Thet är gnislande gienliud i strängen.
Jullan den alltijd är med / ware dräng som är trogen och achtsam.
Pumpa som watnet vthdrar och wid lifftingen ständer ska wara.
(s. 3.) Gumman och pijgan dhe speelet med spijkarna dierfligen drijfwa /
35. Dem bör man alhanda waror och skäncker i handena sticka
Gumman bör tullas / och Pijgan ska hönsas / om Wärcket ska fort gå /
Att när han kommer[3] dijt hän der[4] han ämnar sig pålarna need slå
Så skal han ryck' vppå reman / och kiöpa hwad Pijgan behagar
Inte see effter hwad kiöp der är på / elle pruta om marcken.
40. Det giör en armling / en nisker en stackar / en Krympa och maßhund
Der af må kiänna hwad flaggan hon står och hon wijsar i toppen

---

[1] går doch [2] öro [3] o är upp-och-ned-vänt. [4] dijt händer

Pijgan hon säyer åt Damen att Kiöpman är kommen åt Lande /
Rosar då[1] flaggan och färgan och alt hwa som Skepet anlangar /
Tuchtiga Damor dhe troo sijna pijgor / och låta sig säya.
45. När han har detta beställt / tager hamnen och kastar sin anckar
Nembliga ringen at skeppet ska faßna med kädior och armband
Tiocka som trossar och starcka som kablar de aldrig må slitna
Hwilka med Klaffare kiäfft inte gnagas och waskas i sunder
Rötas och ey uthaf dropp eller lääk; thet är sqwaller och lögen.
50. Så får han see hwad åt ändan blijr winsten när hamnas i sampnen
Då får han lön för sin reesa när Jungfrun hon rider aff Gårde /
Detta är winsten som Frijaren giör den sig makliga foogar
Om han då achtar sin lofwen så blifwer hemreesan behullen.
Och uthi sådane fall är wår Brudgum en Båtzman / een Herre
55. Will man nu see hwad en Åkerman höfwes; han achtar sin Åker
Giöder och stänger och hägnar och plöyer och sår sina uthsäd.
Tijdhen på åhret han achtar wäl grant / seer och efter sin Jordmon
Rensar sin Eng giörer gården der Trän skole wäxa med hugnadt.
Fodrar sin Oxa som bäst han förmår lagar Seelar och andkost
60. Säll är then man som är uthan omsorg och han brukar sin arffjord
Som wåra gambla ha giort i den önsklige gyllende tijdhen
Frij ifrån giäld / ifrån Gudlösa Knechter och suddige Båtzmän
Inte behöfwes at draga till Torgz och ey träta med Borgarn
Uthan han achtar sin örter och Plantar i rad och i ordning
65. Åtskillig bärande trä; och han wänter sig lön för sit omaak:
Katzorna wittiar i Siön / sampt slantar och nättiar i Waßen:
Eller och sijr på sin Hiord der hon beetz i de nedrige Dalar.
Sedan dhe qwistar som inte gee frucht han afhugger och ympar:
Skiöter sin Bij / låter meenlösa Fåren af Klipparen ansas
70. När som nu Höften uhr ängiarna kronade hösen opphäfwer
(s. 4.) Plockar han månghanda frucht / äter af sijne ljuflige drufwor;
Lägger sig under de lummiga trä och i grönaste gräset:
Der som små Beckerna flyta: der Foglarna qwittra i Skogen:
Tills han insomnar der siusande käldorna lemna sin uhrsprung.
75. Sätter om wintren sin nät både Foglar och Harar han fast tar.
När han hemkommer är Eelden i spijsen och duken å Borde.
Allting är lämpat i lag för dy Moor hafwer kokat i kiöket
Rätterna få men tienlig' åt den som har trokat i Skogen:
Der til så skenckes godt öl / så at händer och kinnerna röda.

[1] dä

80. Plogmannen Frijare[1] kallas och är och thet billige nämnes;
Giödand' är yrckiande: hägnand' och stängiand' är stadiger öfning /
Vtsäde höfliga ord: sedan plöyande Zirligen åtbyrd:
Tijden han tages i acht / thet ähr ålder å twå handa sidor /
Inte för unger / och inte för åldrig och intet osunder:
85. Thet bör och tagas i acht huru den är af lynde och kynde /
Som han sin kiärleek til slår / såsom Bonden han achtar sin Jordmon.
Han skall och planta och såå båd' i Hiertat i minnet och sinnet
Mång'handa dygdiga säd / så och liufliga / kiärliga sedsemd:
Laga sig richtiga till / gifwa drängen som Oxen sin åtnögd.
90. Ankost och Ambud och seeler / är brefwer och sagor och wijsor.
Säll är den man som en stadig kärleek hafwer öfwat och öfwar /
Den som att acktar sitt stånd der vthi han är kläckter och boren
Icke förringar sig sielf / går och ick' öfwer skret vti bedzmål
Vtan sin arfwejord brukar med tiänlig' och höflig' ankostnad
95. Sijr på sin förriga släckt at han det och i frijandet ährar
Intet behöfwer att läna sig mat när han bröllop skall hålla
Sätter sig intet i gäld dem han sedan med sorg ska betala.
Trägården kallar iag Farkiäras gård så och Morkiäras Stugu
Der som han frijar / han plantar der månghanda örter och telning
100. Der aff med tijden han wäntar sig skafl när som älskan utbrijster.
Sidst kommer Hösten / då menar den booman sig fruchten få plåcka:
Då komma drufwor i wäxt / Pomeransar och friska Zitroner /
Sådan är ächtenskaps frucht / hwar af ålderen hygges och hugnas.
Säll är then Ploogman / som så hafwer andena lychtat och uthståt.[2]
105. Och vti detta här fall är wår VRVDGVM en Plogman en Herre.
Nu skall man see hwad en Strijdzman behöfwes som ligger i fälte.
Först skall han kommen til lagliga åhr[3] så och styrckia och mandom
(s. 5.) Gambla ska skiäras af skiöld / taga pijk / taga ringadan bulla /
Poikar i mönstring ey tages för gilt blifwa drefna tilbakas
110. När han i örlig ska stå så är wakande högst vtaff nödhen
Fast han ska liggia på marken / det måst' honom inte förtryta
Stå före porten på Wallen i Frost / och i slagg och i owär.
Marsera fort uti Tropp / gå och giärna på farliga partij.
Achta wäl grant sina fienders anslag / så och tijden och stället:
115. Gå in i lägret om nättern' / och taga så wachten til fånga.
Sedan så tager han inn höga Slott / och befästade städer

[1] I *u* finnas svaga spår av i-et, i *s* har det icke alls tagit men är ifyllt med blyerts. [2] nthståt [3] ähr

Blifwer en Herra til land och til watn öfwer fremmande Härskap.
Stridzmannen Frijare kallas och är och thet billiga nemnes;
Den under folcket / som Fröya han[1] förer[1] / har tagit besolning
120. Går opå kiärlekens wäg der som Astrild är Her?' öfwer Hären.
Stridzman är ypperst och Bedlaren bäst vthi bästa sin ålder
Är han då folck vtaf Ellofwa åhr / der Jungfrwna bijder /
Är han en Gubbe då wäntar han korg älla fiädrar i hatten.
Swaras: hon tror myckit illa hans rygg / och hon fruchtar bli Enckia.
125. Det war en pijk / så och korgen han kallas en ringader bulle
När man i fältet hoos Fröya ska stå skal han waka som tijdast
Löpa i gårdar och gränder / i snö uti frost vti regnwär
Läggia sig offta på gården i grä[s]et[2] och harmliga bijda
Der til han kunskap kan få / om hans kiärste må wara förhanden.
130. Stundom så most' han och reesa wäl hundrade mijl effter henne /
Wåga[3] sit lijf vthi watn och i wåg / öfwer hällar och fiällar
Och såsom *Mars* är owiß: så är Älskogen och så owißer
Stundom så winner han gunst der han aldrig har tänckt til at winna:
Stundom så får han der ney der han mente sig innerlig älskas.
135. Han skal och taga sig wara för klaffare kiäfftar och sqwaller /
Lijft som en stridzman för fienden så achtar en älskar en annan
Och uti detta här fall är wår Brudgum een Stridzman en Herre.
Nu ska man see hwad en Herde behöfwes den fårena drifwer
Först och för alt goda beet / feeta Jord / så och höö nog på skullan
140. Fää-Huus det rent är / och starckt emot Vlfwar och biörnar och tiufwar.
Godan omwårdnat att fåren / då tijdh är / i Bete må drifwas /
Kepp vthi Handen och Printzel å Ryggen och Pijpa wed Sijdan /
Drijfwa så Hiorden å råmäte slätt vthi skogar i Buskan /
När de är mätta / så föres de hem vthi tijd / och de miölkas /
(s. 6.) Lambena späde så släpper han in / de i deggiande wexa:
145. Hine få Höö / at ey miölken af pattande måste då[4] brista /
Vthan hon löpes i Ost / den han gifwer sin Herdin i Skogen
Hwilken han råkte på slumpiget sätt / der hon taltad' i Buskan /
Och uppå kiärliget sätt monde siunga[5] ett liufliget Herd' stef.
150. Herde een frijare kallas och är / och thet billiga nemnes /
Den sin hwijthöffdade Hiord / thet är pigor och Jungfrur[6] j acht taar /
Fölger dem hän uthi ängier i lundar / i Trägård / på leekpeel /
(Doch är thet bettre hundrade fåår än een Pijga bewachta.

---

[1] Tryckfel för anförer? [2] Typen har icke tagit riktigt, men de spår, som finnas, likna snarare ſ än ſ i både *s* och *u*. [3] Wäga [4] dä [5] siunga [6] Jungſrur

Så haa the gambla then farliga mödan i ordspråket utfört)
155. Fölger dem H[em][1] uthi tienligan tidh tager affkeed i Porten /
Och då i fall / genom ödet / han ynst hafwer hållit af henne /
Fölger han med in i Salen och brukar sitt endeste öde /
Det som all Himmelens Här / så och Menskian i staplande Werlden /
Flychtige Foglen i Wädret / och sprittande Fisken i Hafwet /
160. Brångsamma diuren i Skogen och spaklåta fåren i marken /
Nemligen Astrils åwext / thet är kiärleken / endast är infött.
Fördy när Astril uhr Wälskland' war kommen så hörd' iag han sadet.
När som iag låg vthi Gjsen så fick iag ett Pasquill af Agn'fit /
Uppå min Ädelig' Ätt / mina Moder och heela min Härkomst
165. (Den ska få lön somet skref / om iag är den iag heeter i Hofwet)
At iag af öde war giord; och iag öde war pliktig at fiira /
Så hwad iag giorde thet skedde af ovissa slump och af Öde
Hwilket min härskande macht och mitt wälde så illa förklenar.
Jupiter Morfader min haar thet mechtiga ödet i Handen:
170. Han gifwer ödet åt Systrarna stucket i flint=hårda taflor
Ingen kan plåna thet ut ty thet ståår som det een gång är insätt /
Siälf är han Ödet och Oden: ty Oden och Ödet är alt ett.
Frygia min Mor är af ödet utsprungen men iag utaf Frygia:
Frygia är Syster med ödet: hon kallas des Hustru och Amma.
175. När som den helige Här uthi Himmelen komer tjl möte
Fälles een Doom vtaf Jupiter sielfwer / den alla samtyckia
Hwar lofwar troligen hålla det öde som een gång är assagt
Inte will Jupiter ödet allena utdeela i Werlden
Vtan de alla bör wara tilsammans i rådslag och samdrägt /
180. Hwarför at hwem det är Gud / lärer aldrige stifta thet ödet /
Som honom twingar på slumpugit sätt til det inte bör wara.
Jupiter sielfwer är godh må och intet uträtta det ondt är:
(s. 7.) Ey heller wij som hans stadiga Lag hafwa lofwat att hålla
Öfwer deß punkt och des prick hafwer ingen sig ärnat at gånga.
185. Men hwad som nöden påfordrar thet giöre wij alle otwungne:
Hwilket tillika med Gudh bör een Menniskia gifwa sig under:
Icke af dårliget dömande sträfwa mot infödda Edlet:
Hwilket är godt i sig sielft / om then rasande wanan blijr utstängd.
Machten och konsten bör å giöra ett såsom Ödet och Ädlet.
190. Sijr du ett trä utan Saft / utan Märg / utan Löf utan Blomma

[1] Dessa bokstäver ha icke alls tagit; i *s* äro de ifyllda med blyerts.

Wuxet i slutande brink / hafwer rotnade qwister och lemmar;
Lutar på een Sijda alt / och är roten upäten af ödlor:
Så får du see hwad des eendeste öde mon wara med tiden:
Nembligen; bråkas i smått / gifwa fallet dit bokten hon wetter.
195. Men om thet twingas och trugas tilbaka med konstiga makten /
Så är des öde at falla dit machten det drifwer mot brinken.
Äfwenså går det i Werlden der wanan instiger i Edlet /
Så tager Edlet een ända / och förriga Ödet ombytes.
Sådan är Mennisskios art / at hon skaffar sig sielfwer ett Öde /
200. När som hon går / genom wana / från infödda Edelig ibud.
Hwispar omkring som een wåga / en hwirfwil / en snorrande trijßa:
Achtar sit löffte / sin ära / wed agnor / och klenaste solgrand:
Trippar nu hit / weifwar dit / gifwer sinnet i Wädret å farten.
Får så en wana at hwispa om kring / sätta Ödet i loppet.
205. Detta iag alt skal afwända och reepa nu mod uti Bröstet;
Såsom iag giord' uti Götland det wästra när hädan iag reeste
Fooga tilsammans tee tienlige par som sit öde åliita /
The som är' stadiga lika som Månan / och akta ey hundgey
Dem ska min Morfar ett teckligit öde i taflon uthugga
210. Sedan / all Himmelens här skalet samptliga styrki' och sta' fästa
Fröia har kiärleken uti een Ask / den min moder fru Fryggia
Sätt' henn' i händer at akta / och deela bland alla i Werlden /
Der ska iag nu rifwa löket i thu / gifwa sämio åt folket.
Siofn skal och hielpa på saken at Kärleken aldrig utödes.
215. Eyr ska dem rikliga hålla wid hälsa och önskeliga[1] sundheet
War hafwer rätten i wåld / den hon skaffar åt hwem som behöfwes.
Hon skal och deszom wed lagliga Lagen ä stadigt behålla.
Syn tager Porten i akt / göre Hlin och det tryggaste förswar.
Tuchtige seeder ska Snotra dem lära med liufliga låter:
(s. 8.) 220. War gifwer wijsdom och råd / goda anslag och ijdiglig oppsyn.
Lofn lofwar lof / prijs och roos: mildheet och alla medömkan.
Gefion är och af den art at hon alla wed kyskheet erhåller.
Fulla och Gna eder dagligen tiäna til teckelig nöyo.
Friggia ska stedße Er båda wed kärlek och sämio behålla.
225. Sist när som Ödet tilstundar / och dödliga bördan blir aflagd /
Så skal det Ewiga Ödet Er föra til helige Hallar
Der som at Edlet tillijka med Ödet mon hafwa sin hemwist
Vthi the andliga Salar / i Gimli / i Eden / i Par=dijs.

[1] Säkerligen tryckfel för önskliga, jfr v. 61.

Bröllops Skrift

öfwer then

Eherborne och wallärde Herren /

Her ANDREAS Glöding /

Adjunctum extraordinarium Philosophiæ,
Wed den Kongl. Academien
i
Upsala:

Sampt then

Eherborne / Budfruktige och dygederiske
Jungfru /

J. JOHANNA CHRISTINA RUDBECKIA;

Hwilka Anno 1679 den 15 Maij i Upsala,
Uti Heder liget och myket förnämme
folks närwaro / sin heders dag
begingo.

Brudfolken till en wällment tiänst
Skrifwen /
af

J. R. J.

(s. 2.)

Buchananus.[1]

Filix[2] ille animi, qvem non de tramite recto
Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ.

H. Eobanus H.[3]

Felix, ô nimium felix, qvi facta malorum
Impia conſpiciens noluit ulla ſeqvi
Cui via diſplicuit pro veris falſa ſeqventum,
Perditus incautum ne graderetur iter:
Qvi neque conſcendit damnoſæ fulcra cathedræ,
Qvam deriſorum turba maligna tenet.

(s. 3.)

1.

Vthi hälg och heden ſkrift
finnas effterdömme /
At den wäl kan blijfwa gift
Må ſig des berömma.
2. Syrach och så Salomon
Thär om witne bära /
Litet duga i en thron
Sittia wtan ähra.
3. Ecktenſkap med kiärligheet
Gyllen thron iag kallar /
Hwilket han wäll säigia weet
ſom der med wäll faller.
4. Men den Andra önſkar ſig
Heller döy än lefwa /
Vnderſtår doch icke mig
Der om mehera ſkrifwa.
5. Böijer för den ſkull mitt tahal
Till de wäl betänckte /

[1] Skotsk humanist, f. 1506, d. 1582. [2] Sic! [3] Helius Eobanus Hessus (Koch), tysk latin-skald, f. 1488, d. 1540.

Dem som ey med qwinfolkz wal
Ähr' i Elskog sänkte:
6. Akta mehra fagert skeen
Glijssen hy och fiära /
Är den Gudz ord utan meen
Skiöter iämpt sin ähra.
7. Flyger dijt som wädret bär /
Wingen blåsten gifwer /
Koxar då först när han seer
Hwirfwil winden drifwer.
8. Der den andr' af dygd opptänd /
Ser på ens gemöte /
Och den som ähr wäl[1] bekiänd
Fattar i sitt skiöte.
(s. 4.) 9. Fattar fast med kiärleeks kiäd
Den af Gud ähr smijdder /
I hans smidia: der till med
I ähre kransen sijdder.
10. Denne kiäd och kiärleeks band
Allom dem betiäna[2]
Som ey räckia fot för hand
Utan kyskheet mena.
11. Gudfrucktig och dygdig brud
Mannens Lijf iag heeter /
Den som ey för[3] skrijt och skrud
Afwogt Andswar weeter.
12. Den som kiänner siälfwan sig /
Pockar ey på ätten /
Der till ähr förmätelig
Brukar Städze pretten.
13. Detta har Her GJÖDJNG lärt.
Ont och got åtskilia
Låta sig och wara kiärt
Giftas med Gudz wilia.
14. Sökte ingen snäfio kropp.
Utan den med heder
I Gudfruktan född ähr opp
Och i kristna seder.

[1] wål [2] Tydligt i *R*; i *U* står det snarare bettäna [3] för

15. Den som har sin sysla lärt
Utan gårdz och innan /
Den sin wngdoms tijd förtärt
Alt med Söm och spinna
16. Den som elskar Far och Mor /
Skickelig bepröfwat /
Intet meher i modet stoor
Än som ståndet höfwat.
17. Den som lärt i kiöket gå /
Koka / brygga / baka /
(s. 5.) Den som lärt och äfwen så
Mindre sofw'[1] än waka.
18. Och fast hon / som för ähr sagt /
Ähr af åhren wnger /
Har hon altijd effter makt
Skytt för falska tungor.
19. Der de andra speglat sig
Wridet höfte wrången /
Hafwer hon rätt tydelig
Öfwat kyrke gången.
20. Hållit sig hoos Mor och Far
Willig / och otrugat:
Ey som gambla kiäringar
Löpt i by att liuga.
21. När de andra spelat kort
Cotra / Skak / moneller /
Ropat / blander korten fort /
Morna / natt och qwäller.
22. Drefwet sedan Courtasy
Med de unge karar
Som om qwellen gå i by
Intet mycket spara.
23. Då har hon i Herrans fruckt /
Läset i sin Bibel
Lärt der af all dygd och tuckt
Der om ähr ey twijwel.
24. Den med såpo-twätte far
Hwitnar om sin knoga /

[1] fofw'

Men den uthi tiäran tar
Swartnar i sin loga.
25. Korten och den Bibel bok
Åhre twå olijka /
Tiära och såpa weet hwar klook
Wara äfwen slijka.
(s. 6.) 26. Sammaleds att tiäna Gud
Och sin siäl til bästa:
Eller effter kiättians bud
Giökla med sin nästa.
27. Bettre Gud / på mången ort /
Fjnnes wäll den qwinna /
Mehera wan med dans och kort /
Än som wäf och spinna.
28. Ja / den mehera giort sig klok
Wthi elskogs wijser
Än på Davids Psalma bok /
Den hon nepplig hyser.
29. Gammal mins thet wng har lärt
Hwad dett då kan wara /
Dett i yngskan hålls för kiärt
Åldren wäll sig sparar.
30. Paulus i sin sende-bref
(: Akten uppå detta :)
Gyllen regel för dem skref
Som af åhr är mätta:
31. Att dätt eldra qwinno kiön
Goda dömmen öfwa
För de yngre: men han sön
Lära dem wanhöfwa.
32. Huru går nu thetta till
Här i deßa tijder?
Hwar är nu den kiänna will
Vngom dett dem lijder?
33. Grannans mör[1] will gå i by
Taßla med siu andra /
Vnga få så lära och sy
Samma wägen wandra.

[1] Sannolikt tryckfel för mor.

34. Her Brudgum / i sådan fall
Skall J få att pröfwa
(s. 7.) Edher Kiärste Alldrig skall
Här med Ehr bedröfwa.
35. Alldenstund en dygdig mor
Den af dygd ähr prijsat /
Dygdig lärdom dotren for /
Som här ähr bewijsat.
36. Lefwen för den skull med roo /
Rallo kiäring haten /
Gud Ehr gifwe båda twå
Att i henne raten.
37. Hon ähr rot till trätt' och kijf /
Armod / olust / Sorgen /
Hennes tunga skarp som knijf /
Hwätties alla morgon.
38. Der som hon sitt instig får
Och sitt läger finner /
Kiärleken på dören går /
Ekta troo för swinner.
39. Måtte mången säija här[1]
Mig om qwinfolk[2] skrifwa /
Ey[3] om karar: Ju / thy wärr
The ey ute blijfwa.
40. Dy der finnes mången man
Elskar örna taslar /
Ridder Röd i håfwet fann
Gunst / den gamble krasler.
41. Doch bör aktas här then domb
Som man pläijar tahala
Den som först til kuarnen kom
Han sick[4] först att mala.
42. Thy af elste Arels tijd
Finnes thet opp räknat /
Hwilketz kiönetz wärf och ijd /
Blijr der wed antäknat.
(s. 8.) 43. Doch bör ingom så förstå
Utan all åt=skilnad[5]

[1] hår [2] qwinsolk [3] Cy [4] sick [5] åt=ckilnad

Alla lastes: ney ey så /
Fromom är i wilnat.
44. Så wäl här som allestädz
Gott folk undan tages /
En oskiuldig aldrig räds
När som hinn framdrages.
45. Dawid säijer: wäl ähr them
Som med godom wandra:
Bespottarens hus och heem
Låter sig ey granda.
46. Gud beware hwar och en
Från deras omgänge /
Som färdas med flärd och meen:
Ingen sig dem menge.
47. Der för detta heders par
Tack och prijs hembäres;
Unge Mor och unge Far /
Dygd dy af dem läres.

Sluteligen önskas denne hederwärde och förnämme brudfolken

Lycka
Med få ord och full mening

Gud Edher gifwe bådom
Glädie och lif med heder:
Kiärleek förutan oroo /
Alt gott så att till falle:
Lifs Arfwingia liufwa /
Landzfrukt Alla handa /
Sundheet in til ändan
Äfwigt Lijf Gud gifwe.

Vad som först drog mina blickar till den förra av dessa dikter, var författarinitialerna J. R., som sammanställda med brudgrummens namn JAKOP ISTMENIUS genast suggererade den tanken, att för-

fattaren varit Rugman: jag visste, att Istmenius och Rugman haft åtskilligt med varandra att göra; så t. ex. hade R. i juli 1667 överlåtit några isländska handskrifter till I., och samma år hade de gemensamt utgivit en kondoleansskrift med anledning av M. G. Delagardie d. y:s död. Därtill kom den isländska titeln *Gaman-liod*, som pekade i samma riktning. Vid granskning av diktens detaljer ha ytterligare följande omständigheter framkommit som stöd för antagandet:

1) De två versrader, som bilda diktens motto, skulle visserligen i yttersta nödfall kunna uppfattas som ett hexameterpar, men utom sista foten skulle då den första komma att innehålla tre spondéer och den andra fyra, medan de övriga 228 verserna, så vitt jag funnit, sammanlagt inte innehålla mer än åtta[1], och den andra skulle då även bli i allra högsta grad onaturligt skanderad. Naturligare synes det då vara att fatta versparet som en halvstrof i *håttlausa*, fastän det är något klent ställt med allitterationen, och man kan väl ha sina tvivelsmål, att denna sällsynta strofform ens var känd för de svenskfödda representanterna för nordiska antikviteter vid denna tid; mottot synes sålunda hänvisa på en isländare som auctor.

2) I dikten förekomma talrika elisioner: *måstan* (11, 27, 130), *ryck' vppå* (38), *tienlig' åt* (78), *Giödand' är* yrkiande: *hägnand' och stängiand' är* stadiger öfning (81), *båd' i* Hiertat (87), *ick' öfwer* (93), *tienlig' och höflig' ankostnad* (94), *måst' honom* (111), *nättern' och* (115), *Herr' öfwer* (120), en *älskar*[2] *en* annan (136), *taltad' i* Buskan (148), *hörd' iag* (162), *Ädelig' Ätt* (164), *giord' uti* (206), *styrki' och* (210), *Sätt' henn' i* händer (212). Dessa elisioner kunna förklaras dels som efterbildning efter Stiernhielms på latinsk grundval skapade metrik, dels som anknytning till den isländska metriken, dels och kanske helst som stammande ur båda dessa källor.[3]

---

[1] *här iag* (1), *Stric som* (6), *måstan* (27), *Siön / sampt* (66), *åhr / der* (122), *bettre* (153), *roos: mildheet och* (221).

[2] Sammanhanget visar, att det är fråga om substantivet *älskare*.

[3] Att Rugman var väl bekant med STIERNHIELMS författarskap, är visst. Bland de av R. samlade ordspråk, som finnas i handskriftsvolymen R 716 på Uppsala universitetsbibliotek, träffas ett så lydande: »Hond hond þuættar, steirn stein gletter», som är direkt hämtat ur *Parnassus Triumphans* III: 6 (»Hand Hand twättar: Steen / Steen glättar»), med en mycket bristfällig islandisering av den svenska texten. Den här föreliggande bröllopsskriften visar även direkta anknytningar till Stiernhielm och hans skola. Man träffar inrim såsom »föder Koo / giöder Soo» (16), »lynde och kynde» (85), »minnet och sinnet» (87), »hällar och fiällar» (131). Den av Stiernhielm skapade mytologiska figuren Astrild dyker upp (120, 161 ff.). Skildringen av hur brudgummen måste visa sig spendersam och utan prut köpa, vad pigan behagar (38 ff.), påminner något om ett motsvarande parti i *Brö-*

3) I dikten förekomma några stavningar, som lättast förklaras, om man antar en isländare vara författare. Redan under senare delen av medeltiden hade i isländskan uttalet av *i* och *y* sammanfallit till *i*. På så sätt förklaras stavningarna *lifting*[1] (6 och 33), *Frygia* (173), *dichtiga* (7), det sista förmodligen lån från ty. *tüchtig*.

4) Det tvåstaviga uttalet av *fienders* (114) och *fienden* (136) stämmer med isl. *fjándi* men icke med det på 1600-talet hos oss gängse uttalet.

5) Som isländska lån böra väl följande ord uppfattas: *hwa-handa* (13) = isl. **hvað handa* 'varje slags', jfr *hvað eina* 'allting'; *slitna* (47) = isl. *slitna* 'gå i tu' (dock även belagt i fsv.); *lögen* (49), kontamination mellan sv. *lögn* och isl. *lygi; sedsemd* (88) = isl. *siðsemd* 'belevenhet, goda seder'; *stef* (149), jfr isl. *stef* 'omkväde, visa'; Astrils *åwext* (161) snarare att sammanställa med isl. *ávöxtur* 'frukt, gröda' än med ä. nsv. *åwäxt* 'det som växer på ett ställe'; *aldrige* (180) kontamination mellan sv. *aldrigh* och isl. *aldregi; Edlet* (187), *Ädlet* (189) = isl. *eðli* (lånat redan av Stiernhielm i Hercules v. 422); *lemmar* (191) = isl. *limar* 'grenar'; *weifwar* (203) = isl. *veifa* 'svinga, vifta'; *hundgey* (208) jfr isl. *gey, hundgá* 'hundskall'.

6) Man träffar i dikten ett par ord, som synas vara alldeles specifikt rugmanska. I v. 100 finns det enstaviga ordet *skafl* 'trädfrukt'. Ordet träffas i Upplandslagen och Gotlandslagen i just nämnda form och i y. fsv. och ä. nsv. som *skafwil* eller *skafwel*. Saken var givetvis okänd på 1600-talets Island, och ordet saknas i västnordiskt språk. Men icke för ty träffas i Rugmans »Monó-Syllaba Is-landica» *Skafl* 'Fructus arborum' (jämte icke få andra svecismer, t. ex. *Kók* 'Coctio', *Korf* 'Farcimen'). En infödd svensk författare på 1660-talet skulle med all sannolikhet ha använt ordet som tvåstavigt i versen[2], och ingen annan isländare än en, som sysslat med fornsvenska lagtexter — vilket Rugman bevisligen gjort — skulle över huvud taget ha kunnat anbringa ordet.

V. 93 finns frasen *går och ick' öfwer skret*. Den synes vara att översätta »går icke heller allt för vida» eller »hoppar icke heller över skaklorna» och sålunda att sammanställa med ä. nsv. *gå öfwer*

---

lopps-Beswärs Ihugkommelse, v. 208 är alldeles tydligt influerad av Stiernhielms *Öfwerskrift på Månan*, och de homeriska bilderna synas mig i allmänhet ha ett ganska starkt stiernhielmskt tycke.

[1] Även avledningsändelsen *-ing* (i st. f. väntat *-ning*) pekar åt västnordiskt håll.

[2] Även *segl* (4, 21) och *watn* (117, 131) användas som enstaviga i dikten.

skrefwet[1]. Nu är att märka, dels att i isl. finns ett ord *skref* 'steg', dels att Rugman i Mon. Isl. upptar *Skrit* 'Passus', ett ord som synes vara en danism för den isl. synonymen *skrið* till *skref*. Jag har svårt att förklara bröllopsdiktens fras annorlunda än som en kontamination mellan den svenska frasen *gå öfwer skrefwet* och Rugmans speciella ord *skrit* (jämväl under inverkan av isl. *skref*).[2]

7) I slutet av dikten presenterar förf. en samling av inte mindre än 12 gudinnor, som skola beskydda och tjäna brudparet, flera av dem ytterst sällan uppträdande, t. ex. *Siofn*, *Syn*, *Hlin*, *Snotra* och *Gná*. Samlingen är hämtad direkt ur Snorra-eddan; gudinnorna ha enligt bröllopsdikten just de egenskaper och arbetsområden, som Snorra-eddan tillägger dem, utom i så måtto, att *Fröia* v. 211 övertagit *Fullas* roll, och att »Fryggia» är sammangjuten av *Frigg* och *Freyia* och dessutom, såsom dotter till Juppiter och mor till Astrild-Cupido (v. 169), identisk med Aphrodite-Venus. Det synes också rätt sannolikt, att samlingen hämtats ur Uppsala-eddan, ty de båda gudinnor *Vár* och *Vǫr*, vilkas namn den köpenhamnska huvudhandskriften håller i sär, få i Uppsala-eddan samma namn, *Vavr*, och i bröllopsdikten likaledes ett namn, *War*. Den förf., som skrivit bröllopsdikten, bör ha haft en ganska intim kännedom om Snorra-eddan, särskilt om Uppsala-eddan — och Rugman har gjort en avskrift av denna.[3]

---

[1] DAHLGRENS glossarium, art. *Skref*.

[2] Uttrycket *råmäte slätt* (143), som bör betyda 'bete', kan i viss mån betraktas som ett indirekt bevis för att Rugman är förf. Uttrycket återgår på ett ställe i MELL Bygningab. XXX, som lyder sålunda: »han ægher haua meþ oþolby af bys almænninge timber af døþuiþi ok ei af aldonuiþi, garþa fang ok eeldbrand, næfra flæt ok fægang, torf skyrþ, leer tækt ok *ramatæ slæt*». Den viktigaste avvikande läsarten till det av mig kursiverade uttrycket är *ramæta flæt*, till vars förklaring se SÖDERWALLS lex. art. *Ramate*. I Krist.LL Bygn.-b. XL lyder uttrycket *Raamæte slæth*. SCHLYTER har i sitt glossarium till MELL (och sedermera i sitt stora lexikon) säkerligen riktigt tolkat uttrycket såsom betydande 'afhuggande af groft gräs, som kreaturen ej vilja äta, men som begagnas till strö i stallen'. Men på 1600-talet fattade man betydelsen helt annorlunda. VERELIUS, *Index Lingvæ veteris Scytho-Scandicæ sive Gothicæ* (utg. av O. RUDBECK d. ä. 1691) upptar ur Krist.LL *Ramm-æte-slætt* med betydelsen Bete på Åker och Äng / då Säden och Höet är allaredan afflagit inbärgat. Det är tydligen formen i Krist.LL, som ligger till grund för bröllopsdiktens uttryck, och dess betydelse i dikten ligger nära den av Verelius angivna. Då man vet, att Verelius använde Rugman som uppslagsbok, när det gällde att tolka konstiga uttryck i gamla källor, kan man också gissa, att det är Rugman, som föreslagit betydelsen på detta ord, men stort mer än en gissning är det inte. Måhända skulle i så fall Rugmans tolkning ha kunnat uppstå genom folketymologisk anslutning till nyisl. *hrámeti*, n. 'okokt mat'.

[3] Volymen R 683 å Uppsala universitetsbibliotek, se GIÖDEL: *Katalog öfver Upsala universitets biblioteks fornisländska och fornnorska handskrifter*.

Genom alla dessa skäl tillsammantagna synes det mig alldeles evident, att författarinitialerna J. R. betyda *Jona Rugman.*[1]

Jag vänder mig nu till den till Giöding riktade bröllopsdikten. Brudgummen tillhörde den Verelius-Rudbeckska kretsen[2], och bruden var dotter till Olof Rudbeck d. ä.[3] Författaren till bröllopsskriften borde sålunda vara att söka bland släktingar till någon av kontrahenterna eller bland sådana, som hade med de nordiska antikviteternas studium att göra.

Vad betyda initialerna J. R. J.? De skulle kunna betyda *Johanne Rudbeckio Johannis.* Biskop Johannes Rudbeckius hade en son Johannes, som efter att ha varit professor i Uppsala och superintendent i Narva blev prost i Falun och bland andra barn hade en son Johannes, vilken minderårig inskrevs vid Uppsala universitet 23 juni 1674. Denne vistades vid tiden för sin kusin Johanna Christinas bröllop som student i Uppsala. Men att döma av stilen i Johannes Rudbecks namnteckning i Västm.-Dala nations inskrivningsmatrikel (där han själv skrivit sitt namn den 17 mars 1675) kan det knappt ens ha varit en tioåring, som skrivit namnet. Johannes skulle då vid tiden för Johanna Christinas bröllop ha varit högst 14 år, något som väl utesluter möjligheten av hans författarskap till dikten i fråga. Om hans litterära förmåga är f. ö. intet känt; han vistades i Uppsala t. o. m. 1685 och blev sedan militär.[4] Initialerna J. R. J. skulle vidare möjligen kunna betyda *Jacobo Reenhielm Jstmenio*, men R. skrev sig efter sitt adlande *Jacobus I. Reenhielm*, vadan sannolikheten är ganska ringa. Större sannolikhet föreligger då för att de betyda *Jona Rugman Jslando*, det sätt varpå Rugmans skrifter vanligen äro undertecknade. Vi skola nu se till, om andra sannolikhetsskäl kunna andragas.

1) Följande elisioner träffas: *döy än* (4: 2), *Ähr' i* (5: 4), *I ähre* (9: 4), *sofw' än* (17: 4), *Tiära och* (25: 3), *lära och* (33: 3), *trätt' och* (37: 1). Jfr härmed vad som i anmärkningarna till dikten till Ist-

[1] Efter det föredrag, jag i Svenska Litteratursällskapet den 17 dec. 1926 höll om dessa bägge bröllopsdikter, därvid om ifrågavarande dikt andragande, vad här angivits, påpekade dr R. EKHOLM för mig, att redan CASTRÉN i sitt arbete »Stormaktstidens diktning» antagit Rugman vara förf. till denna bröllopsdikt. För C. synes därvid särskilt förekomsten av de 12 gudinnenamnen ha varit avgörande (a. a. s. 150 f.).

[2] Se ovan s. 1.

[3] Svenska ättartal 7, s. 375 (Sthlm 1891).

[4] Västm.-Dala nations handskrivna matriklar.

menius sagts under mom. 2, och märk särskilt, att den eliderade vokalen är utskriven på tre ställen *(I ähre, Tiära och, lära och)*, såsom i den isländska poesien brukas.

2) Några stavningar resp. uttal hänvisa på isländskans sammanfall av *i* och *y*: *sijdder* (9: 4) kan vara = »sydder»; *skrijt* (11: 3) representerar väl »skryt»; rimmet *Courtasy* — *by* (22) visar uttalet *bi;* rimmet *wijser* — *hyser* (28); rimmet *tijder* — *lijder* (32), där sista ordet kan beteckna »lyder», d. v. s. 'tillhör, höves'; rimmet *by* — *sy* (33), där sista ordet väl betyder 'se'. Jfr om dessa stavningar och uttal, vad som ovan s. 18 sagts under mom. 3. — Stavningen *oskiuldig* (44: 4) är ett ortografiskt blomster, som skulle kunna vara framkallat av en sådan motsvarighet som sv. *siunga:* isl. *syngva.*

3) Lån från isl. visar sig i *döy* (4: 2), genom elision förkortat ur **döya*, jfr isl. *deyja; pretten* (12: 4), best. form sing., jfr isl. *prettur*, m. 'knep', som saknas i sv.; *Cotra* (21: 2) = isl. *kotra*, ett slags brädspel, da. Triktrak — ordet saknas i sv.[1]; *hwätties* (37: 4) jfr. isl. *hvetja* (mycket osäkert: i fsv. träffas *hwætia* jämte vanligare *hwæssa*, och i Stiernhielms »Öfwerskrift opå Astrild» finns följande fras: »Hon skärper / och hwässer Älskogen i mit bröst; men sielf är Hon stumpar' än Hwätsteen.» — även hos Runius, Vid en disputation 1712, str. 20, träffas *hwättiesten*); *wilnat* (43: 4) jfr isl. *vilnaður*, m. 'förhoppning' — ordet saknas i sv.

4) I ett par prosarader efter den 47:de strofen finns ett pronomenfel »*denne* hederwärde och förnämme brudfolcken», som synes visa att förf. icke fullt behärskade svenska språket och som har direkt motsvarighet i bröllopsdikten till Istmenius, i v. 2: »Med *denna* Siäl» = 'med dessa skäl'.

5) Äntligen är att märka, att dikten avslutas med en strof skriven på *dróttkvætt.* Jag avtrycker den här ånyo med allitterationen utmärkt genom kursiv, skothendingen genom fetstil och aðalhendingen genom spärrad fetstil:

*G*ud Edher *g*ifwe bå**d**om
*G*lä**d**ie och lif med he**d**er:
Kiärlek för*u*tan *o*roo /

[1] I STIERNHIELMS *Hercules* v. 156 kallas spelet *Tick-tack;* v. 153 träffas även *Manelle,* efter all sannolikhet samma spel, som bröllopsdiktens förf. kallar *moneller* — däremot upptar Hercules icke schack bland de tidsfördriv, Lättia skall lära ut: Stiernhielm räknade tydligen detta spel som ett ädlare tidsfördriv, än bröllopsdiktens förf. gjorde.

*A*lt gott så att till **falle**:
*L*ifs Arfwingia *l*iufwa /
*L*andzfrukt Alla **handa** /
Sundheet *i*n til *Ä*ndan
*Ä*fwigt **Lijf** Gud **gifwe**.

Man torde med mycket starka skäl ha rätt att betvivla, att en enda svensk på 1670-talet skulle ha kunnat åstadkomma en dróttkvættstrof: därtill skulle ha krävts betydligt större insikter i den isländska metriken och även betydligt större behärskning av de poetiska uttrycksmedlen, än de svenska bröllopspoeterna förfogade över. Rugman däremot hade skrivit inte så litet i denna svåra form: 21 dróttkvættstrofer på isländska av hans hand känner jag till. Att författaren varit en person, som varit verkligt förtrogen med den isländska skaldediktningens teknik, framgår väl även av den omställning av den normala ordföljden, som 4:de versraden uppvisar: »Alt gott så att till falle» (i st. f. »Så att alt gott till falle»). Strofen är f. ö. alldeles regelrätt; första halvstrofens rader äro visserligen sjustaviga, men detta förklaras genom en upplösning i vardera av 1:sta och 3:dje (*Edher*, *förut*an) och en elision i vardera av 2:dra och 4:de (Glä*die och, så att*). Allitteration och assonans äro fullt oklanderliga, utom i det avseendet, att viðrhendingen (första assonansen i sista versraden) *Lijf* står i 2:dra versfoten i st. f. i 1:sta — men just den egenheten uppvisa flera av Rugmans isländska dróttkvættstrofer.

Allt som allt synes det mig av de här andragna skälen vara lika klart, att Rugman skrivit bröllopsdikten till Andreas Giöding och Johanna Christina Rudbeckia, som att han skrivit den till Jacob Istmenius och Anna Böllja.

Sedan det ovanstående redan tryckts, har jag funnit ytterligare ett positivt stöd för Rugmans författarskap till den senare av de behandlade dikterna. De underliga stavningarna *mehera* (t. ex. str. 4), *tahal* (t. ex. str. 5) m. fl. måste springa i ögonen på varje läsare. Nu finns i K. B:s isländska samlingar en av R. verkställd och av honom egenhändigt nedskriven svensk översättning av Guðmundur Erlendssons Lýgara ljóð (Cod. Isl. Papp. fol. n:r 109). Där träffas bl. a. formerna *meher* (företalet r. 11 och 17), *tahal* (str. 6) och *tahalet* (str. 2). Dessa stavningar synas mig kraftigt bestyrka mitt antagande.